

Celem projektu badawczego jest eksploracja, opis i wyjaśnienie efektów zewnętrznych generowanych przez działalność muzeów zamkowych i pałacowych w Polsce. Muzea zamkowe i pałacowe są elementem dziedzictwa kulturowego oraz częścią środowiska kulturowego. W teorii ekonomii efekty zewnętrzne występują wówczas, gdy funkcja produkcji jednego przedsiębiorstwa (B) uzależniona jest między innymi od funkcji produkcji innego przedsiębiorstwa (A) przy czym uzależnienie to ma charakter niepieniężny (pozarynkowy). Wpływ przedsiębiorstwa A na przedsiębiorstwo B ma charakter niezamierzony, a przedsiębiorstwo B nie jest w stanie kontrolować działalności przedsiębiorstwa A. Stawiana jest hipoteza główna mówiąca, że działalność muzeów zamkowych i pałacowych w Polsce generuje pozytywne efekty zewnętrzne w lokalnym wymiarze gospodarczym, społecznym i dla samorządu terytorialnego. Zgodnie z tą hipotezą, działalność różnych lokalnych podmiotów gospodarczych, społecznych i publicznych zależy między innymi od aktywności tychże muzeów i zależność ta ma charakter pozarynkowy, odbywa się bez zawierania transakcji kupna-sprzedaży. Zjawisko to charakteryzuje się dużą wewnętrzną złożonością, specyficzną dynamiką oraz istnieje w ścisłym powiązaniu z kontekstem. Nie jest ono zbadane i opisane na gruncie naukowym.

Badanie opiera się na triangulacji metod badawczych, źródeł informacji i technik analizy danych. Triangulacja pozwala na uzyskanie wniosków bardziej wiarygodnych i pogłębionych, na uchwycenie różnych aspektów badanego zjawiska. Triangulacja metodologiczna zaprojektowana w tym badaniu opiera się na następujących metodach: analiza treści, desk research, studium przypadku, obserwacja terenowa, wywiad ustrukturyzowany, sondaż pocztowy, analiza finansowa, analiza formalna i kontekstualna. Badanie jest projektem interdyscyplinarnym łączącym wiedzę i metody ekonomii, socjologii, nauk o polityce publicznej z włączeniem elementów historii sztuki i historii. Badaniu poddane są efekty zewnętrzne działalności dwudziestu jeden muzeów zamkowych i pałacowych w Polsce.

Rezultaty badania po pierwsze uzupełnią teorię efektów zewnętrznych w zakresie wiedzy o efektach zewnętrznych działalności podmiotów w obszarze dziedzictwa kulturowego. Po drugie będą rozwijały wiedzę o funkcjonowaniu sektora kultury. Po trzecie będą stanowiły wkład do teorii polityki kulturalnej i zarządzania publicznego w zakresie oddziaływania dziedzictwa kulturowego na otoczenie społeczno-gospodarcze oraz w dziedzinie organizacji działalności w obszarze dziedzictwa kulturowego, czym wzbogacą teorię nauk o polityce publicznej. Rezultaty badania przyczynią się do wzrostu rozumienia roli dziedzictwa kulturowego we współczesnym społeczeństwie, gospodarce oraz w zrównoważonym rozwoju lokalnym.